

ธรรมานุศาสตร์

เพื่อให้ความรู้ด้านพระพุทธศาสนาและส่งเสริมให้กำลังพล ทอ. มีคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติราชการ

ธรรมานุศาสตร์ มงคลที่ ๕ มีบุญวาสนามาก่อน - สมบัติเคียงคู่ผู้มีบุญ

ขุมทรัพย์คือบุญนั้น ให้สิ่งที่พึงปรารถนาทุกอย่าง แก่ทวยเทพและมนุษย์ ผลใด ๆ ก็ตามที่เทวดา และมนุษย์ปรารถนา ผลนั้น ๆ ย่อมสำเร็จได้ ด้วยขุมทรัพย์คือบุญนั้น ความดีใดก็ตามที่เราได้ทำไว้ แม้ยังไม่ให้ผลในปัจจุบันทันที แต่จะไม่สูญหายไปไหน ความดีเหล่านั้นจะกลั่นรวมตัวเป็นบุญ ประดุจจิตใจเราให้ดีขึ้น และเป็นคุณสมบัติเฉพาะตัวของเราต่อไปในอนาคต ที่เรียกว่า "บุญวาสนา" ผู้ที่มีบุญวาสนาในวันนี้ ล้วนเคยประกอบเหตุ ด้วยการสั่งสมบุญมาแล้วทั้งสิ้น การเป็นผู้มีบุญที่สั่งสมไว้ดีแล้ว ในกาลก่อน พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสว่า เป็นมงคลอย่างยิ่ง

ผลไม้ที่พันธุ์ไม่ดี ถึงเราจะใส่ปุ๋ยรดน้ำพรวนดิน บำรุงรักษาดีเพียงใดก็ตาม อย่างมากก็แค่ทำให้มีผลดกขึ้น แต่ที่จะทำให้มีรสโอชาขึ้นกว่าเดิมคงยาก ตรงกันข้ามกับผลไม้พันธุ์ดี แม้รดน้ำพรวนดิน แค่พอประมาณ แต่กลับได้ผลมากเกินคาด รสชาติก็โอชา ในทำนองเดียวกัน ผู้ที่ไม่ได้สร้างบุญมาก่อน เมื่อประกอบกิจการงาน ถึงจะขยันขันแข็งสักปานใด กว่าผลแห่งความสำเร็จจะปรากฏเต็มที ต้องใช้ความพยายามอย่างหนัก และมักประสบอุปสรรค กว้างานจะสำเร็จจึงเสียเวลามาก ส่วนผู้ที่เคยสั่งสมบุญมาดีแล้ว เมื่อทำความดี ผลดีจะปรากฏเต็มที ทันตาเห็น ส่งผลให้การทำงานมีความเจริญก้าวหน้า เห็นอกว่าบุคคลทั้งหลายอย่างน่าอัศจรรย์

บุญเป็นของเฉพาะตัว ที่น้ำ ไฟ หรือสิ่งใด ๆ ไม่อาจทำลายได้ ใครจะแย่งชิงไปก็ไม่ได้ ใครมีบุญสมบัติและสิ่งที่ดีงามทั้งหลาย จะไปรวมอยู่ที่คนนั้น ดังเช่นในอดีตกาล มีชายคนหนึ่ง เป็นชาวเมืองพาราณสี ประกอบอาชีพตัดฟืนขาย วันหนึ่งเขาตัดฟืนแล้วขนใส่เกวียนจะเข้าเมือง แต่กลับไม่ทันประตูเมืองปิดเสียก่อน จึงพักนอนที่ศาลเทพารักษ์แห่งหนึ่งใกล้กับประตูเมือง ใกล้ ๆ บริเวณนั้น มีไก่อัจฉริยะมากถูกนำมาปล่อยไว้ พวกมันนอนอยู่บนต้นไม้ต้นหนึ่ง พอใกล้รุ่งมีไก่ ๒ ตัว ทะเลาะกัน เพราะไก่ที่นอนอยู่ข้างบนถ่ายอุจจาระลงมาใส่ตัวที่นอนอยู่บนกิ่งไม้ข้างล่าง ไก่ตัวที่อยู่ข้างล่างถามว่า "ใครถ่ายอุจจาระรดเรา" ไก่ตัวบนตอบว่า "เราไม่ทันสังเกต เลยถ่ายลงไป" พูดจบกก็ถ่ายข้างล่างไปอีก ไก่ตัวล่างโกรธมาก พุดว่า "เจ้ารู้ไหมว่าข้าเป็นใคร ใครได้กินเนื้อของข้าจะได้ทรัพย์ ๑,๐๐๐ กหาปณะในวันนั้นแต่เจ้าตรู" ไก่ตัวบนจึงอวดอานุภาพของตนบ้างว่า "ข้าสิ มีอานุภาพมากกว่า ใครได้กินเนื้อล่า ๆ ของข้า จักได้เป็นพระราชา ใครกินเนื้อข้างนอก หากเป็นหญิงจะได้เป็นอัครมเหสีของพระราชา

ถ้าเป็นชายจะได้เป็นเสนาบดี ส่วนใครได้กินเนื้อติดกระดูก ถ้าเป็นคฤหัสถ์จะได้เป็นขุนคลัง ถ้าเป็นบรรพชิตจะได้เป็นนักบวชประจำราชสกุล คือมีพระราชาคอยอุปถุฏฐาก เห็นหรือยังว่าอานุภาพของข้ามีมากแค่ไหน" คนหาพินได้ยินไก่ ๒ ตัวทะเลาะกัน และอวดอ้างอานุภาพ อย่างนั้นก็ขึ้นไปจับไก่ตัวบนมาฆ่าเสีย เพราะอยากจะเป็นพระราชา เขานำไก่นั้นไปให้ภรรยาปรุงอาหาร พนางสั่งว่า "เธอปรุงเนื้อไก่นี้ให้กินนะ ไก่ตัวนี้มีอานุภาพมาก" เมื่อภรรยานำไก่ที่ปรุงแล้วมาให้ เขาก็บอกว่า "ไก่ตัวนี้มีอานุภาพมาก ฉันทกินแล้วจะได้เป็นพระราชา เธอจะได้เป็นอัครมเหสี เราเอาสำหรับนี้ไปที่ริมฝั่งแม่น้ำคงคากันดีกว่า อาบน้ำแล้วค่อยกินกัน" สองสามีภรรยานำสำหรับไปวางไว้ริมฝั่งแม่น้ำ แล้วลงไปอาบน้ำ ขณะนั้นเองมีลมพายุพัดเอาสำหรับของเขาลอยไปในแม่น้ำอย่างรวดเร็ว เป็นเวลาเดียวกับที่มหาอำมาตย์ ซึ่งเป็นหัวหน้าความูช้าง กำลังให้ช้างอาบน้ำอยู่ทางด้านใต้ อำมาตย์เห็นสำหรับนั้นถูกกระแสน้ำพัดมา จึงบอกให้คนเก็บขึ้นมา และนำไปให้ภรรยาของตน ดาบสคนหนึ่งซึ่งคุ้นเคยกับนายความูช้าง ท่านมีจักษุทิพย์มองเห็นเหตุการณ์ในอนาคต และล่วงรู้อานุภาพของเนื้อไก่ จึงรีบมานั่งที่บ้านของอุปถุฏฐาก นายความูช้างให้คนนำอาหารสำหรับนั้นมาถวายพระดาบส พระดาบสแจ้งเรื่องทั้งปวงให้เขาทราบแล้วจัดแจงแบ่งเนื้อล่ำให้นายความูช้าง แบ่งเนื้อข้างนอกให้ภรรยา ส่วนดาบสฉันเนื้อติดกระดูก และบอกว่า "อีก ๓ วัน ท่านจะได้เป็นพระราชา" ในวันที่ ๓ พระราชาจากแคว้นใกล้เคียงองค์หนึ่ง ยกทัพมาล้อมกรุงพาราณสี พระเจ้าพาราณสีทรงให้นายความูช้าง แต่งกายเป็นพระองค์ออกรบ ส่วนพระองค์ปลอมตัวเป็นทหารเสด็จตรวจกองทัพ ขณะนั้นเอง พระราชาถูกลูกศรยิงและสวรรคตในทันที เมื่ออำมาตย์ความูช้างรู้ว่า พระราชาสวรรคตแล้ว จึงบัญชาการให้นำทรัพย์ออกจากพระคลังหลวง และให้คนเที่ยวตักลองร้องประกาศว่า ใครต้องการทรัพย์ให้ออกมาช่วยกันรบ ประชาชนต่างพากันมาช่วยออกรบอย่างเข้มแข็ง จนสามารถเอาชนะข้าศึกได้ หลังจากพวกอำมาตย์และประชาชนถวายพระเพลิงพระราชแล้วต่างปรึกษากันว่า สมัยเมื่อพระราชายังทรงพระชนม์อยู่ ทรงไว้พระทัยอำมาตย์ความูช้างมาก ถึงขนาดให้แต่งกายเป็นพระราชออกรบ และการที่ชนะศึกในครั้งนี้ เพราะสติปัญญาของเขา จึงพร้อมใจกันแต่งตั้งให้เขาเป็นพระราชาพระองค์ต่อไป เมื่อนายความูช้างเป็นพระราชาแล้ว ก็ได้แต่งตั้งภรรยาเป็นอัครมเหสี และแต่งตั้งดาบสเป็นนักบวชประจำราชสกุล จะเห็นได้ว่า ใครมีบุญ สมบัติจะไปอยู่กับคนนั้น นายความูช้างเป็นผู้สั่งสมบุญไว้ดีแล้วในกาลก่อน บุญนั้นจึงส่งผลให้เขาได้เป็นพระราชา เหมือนดังที่พระบรมศาสดาได้ตรัสพระคาถาในสิริชาดก ตักนิบาตว่า "คนไม่มีบุญ จะมีศีลปะก็ตาม ไม่มีศีลปะก็ตาม แม้มีความชวนชวาย รวบรวมทรัพย์ได้ไว้เป็นอันมากก็จริง แต่คนมีบุญเท่านั้น จึงจะได้บริโภครทรัพย์เหล่านั้น โภคะเป็นอันมาก ล่วงพ้นคนไม่มีบุญ ไปกองอยู่ที่คนมีบุญเท่านั้น อนึ่ง เมื่อคนมีบุญอยู่ในที่ใด โภคะทั้งหลายย่อมเกิดขึ้นในที่แม้มิใช่บ่อเกิด"

เพราะฉะนั้น เราควรสั่งสมบุญ โดยเร่งทำความดีตั้งแต่วันนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บุญจากการเจริญสมาธิภาวนา ซึ่งจะส่งผลให้เราไม่มีสติปัญญาดี เฉลียวฉลาด เจริญก้าวหน้าในชีวิต เราควรทำตามแบบอย่าง

พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ที่ทรงสร้างสมบารมีมานับภพนับชาติไม่ถ้วน จนในที่สุดได้ตรัสรู้ธรรมเป็นประทีป
นำทางชีวิตแก่สัตว์โลกทั้งหลาย

เอกสารประกอบบทความ :
พระไตรปิฎกและอรรถกถาแปล ฉบับมหาจุฬาราชวิทยาลัย เล่ม ๕๘ หน้า ๒๗๓

จัดทำโดย : กองอนุศาสนาจารย์ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ
คณอก.จัดกิจกรรมส่งเสริมให้กำลังพลของ ทอ.มีคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติราชการ